

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 8
Закону України “Про державну таємницю”»

1. Мета

Головною метою проєкту Закону є приведення положень статті 8 Закону України «Про державну таємницю» у відповідність до змін у законодавстві.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Національний банк України відповідно до пункту 5 статті 7 Закону України «Про Національний банк України» організовує створення та методологічно забезпечує систему грошово-кредитної та фінансової статистики, статистики платіжного балансу, міжнародної інвестиційної позиції, зовнішнього боргу, статистичної інформації фінансових установ, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України (далі – Національний банк).

Відповідно до статті 68 Закону України «Про Національний банк України» Національний банк публікує на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку інформацію з питань грошово-кредитної та фінансової статистики, статистики платіжного балансу, міжнародної інвестиційної позиції, зовнішнього боргу, діяльності банків, банківських груп та підгруп банківських груп, учасників ринку небанківських фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк, яка не належить до державної, банківської таємниці або іншої інформації з обмеженим доступом; надає для опублікування інформацію з питань грошово-кредитної та фінансової статистики, статистики платіжного балансу, міжнародної інвестиційної позиції, зовнішнього боргу відповідно до міжнародних договорів.

Звіти з грошово-кредитної та фінансової статистики, статистики платіжного балансу, міжнародної інвестиційної позиції складаються відповідно до міжнародних методологічних стандартів, викладених у керівництвах Міжнародного валютного фонду (далі – МВФ)¹, поширюються у відкритому доступі на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку, публікуються відповідно до Спеціального стандарту поширення даних^{2,3}, надаються у звітності МВФ⁴ для забезпечення розміщення показників України на сторінці МВФ з доступу до макроекономічних і фінансових даних у мережі Інтернет.

¹ Керівництво з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції (МВФ), Керівництво з грошово-кредитної та фінансової статистики і довідник зі складання (МВФ).

² Керівництво з ССПД для країн, що приєдналися, та користувачів (МВФ) <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdds/guide/2013/sddsguide13.pdf>, сторінка ССПД офіційного Інтернет-представництва Національного банку <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sdds>, Національна сторінка ССПД на сайті Держстату, Бюлетень ССПД на сайті МВФ DSBV Home Page.

³ Правила дотримання Спеціального стандарту поширення даних, затверджені рішенням Правління Національного банку України від 02.12.2023 № 428-рш.

⁴ Правила складання та подання звітності Міжнародному валютному фонду, затверджені рішенням Правління Національного банку України від 30.04.2024 №145-рш.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC003040000065FC2E007C0FE100

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 26.02.2025 17:10:38 по 24.02.2027 17:10:38

Міністерство фінансів України

21020-02-3/377 від 06.01.2026

Відповідно до міжнародних стандартів дані щодо монетарного золота, яке включається до офіційних резервних активів (міжнародних резервів), відображаються у звітах з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції, звітах про міжнародні резерви та ліквідність в іноземній валюті, а також у структурі звітів з грошово-кредитної та фінансової статистики в частині даних центрального банку.

Крім того, у законодавстві України немає визначення термінів «дорогоцінні метали монетарної групи» та дорогоцінних металів, що належать до монетарної групи.

Водночас необхідно зазначити, що в Законі України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» (далі – Закон № 637), який визначає правові основи і принципи державного регулювання видобутку, виробництва, використання, зберігання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контролю за операціями з ними, немає терміна «коштовне каміння», а використовується термін «дорогоцінне каміння» (стаття 1).

З огляду на наведені положення Закону № 637, у статті 8 Закону України «Про державну таємницю» слова «коштовного каміння» необхідно замінити словами «дорогоцінного каміння», а слова «монетарної групи» виключити.

Також законодавство України наразі не містить поняття «державні запаси валюти», однак Національний банк щомісяця публікує інформацію щодо обсягу золотовалютного резерву України. З метою уникнення неоднозначного тлумачення положень Закону України «Про державну таємницю» у статті 8 Закону слово «валюти» необхідно виключити.

Відповідно до Закону України «Про Національний банк України» Національний банк, зокрема, виконує такі функції:

організовує та здійснює перевезення валютних та інших цінностей, у визначеному Національним банком порядку видає юридичним особам ліцензії на здійснення операцій з готівкою, зупиняє, поновлює та відкликає такі ліцензії (пункт 17 частини першої статті 7);

для перевезення цінностей, охорони цінностей та належних йому об'єктів Національний банк має право створювати підрозділи, озброєні бойовою вогнепальною зброєю. Такі підрозділи в межах повноважень, наданих цим Законом, мають право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби оборони і бойову вогнепальну зброю (стаття 22);

до повноважень Національного банку щодо організації готівкового грошового обігу належать «встановлення правил випуску в обіг, оброблення, зберігання, вилучення з обігу та знищення готівки, інкасації коштів, перевезення валютних та інших цінностей, перелік яких визначається Національним банком, а також контроль за виконанням правил» (пункт 5 статті 33).

Постанови та рішення Правління Національного банку щодо введення в обіг, обміну та вилучення з обігу банкнот і монет мають бути у відкритому

доступі для громадян України для користування цими документами. Крім того, постанови Правління Національного банку, зокрема щодо введення в обіг, обміну та вилучення з обігу банкнот і монет, відповідно до вимог статті 56 Закону України «Про Національний банк України» можуть підлягати громадському обговоренню на етапі проєктів за наявності в них норм з ознаками регуляторних актів. Інформації щодо обігу, обміну та вилучення з обігу банкнот і монет немає у статтях Зводу відомостей, що становлять державну таємницю.

У зв'язку із наведеним є необхідність у приведенні термінів, які використовуються у статі 8 Закону України «Про державну таємницю», у відповідність до термінів, які визначені законодавством.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону передбачено до частини першої статті 8 Закону України «Про державну таємницю» внести такі зміни:

абзац шостий пункту 2 замінити абзацами такого змісту:

«про операції, пов'язані з виготовленням та захистом від підроблення грошових знаків і цінних паперів, їх зберіганням, перевезенням і охороною;

про державні запаси дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, грошових знаків, їх зберігання, перевезення і охорону, а також про інші особливі заходи фінансової діяльності держави;».

У зв'язку з цим абзаци сьомий – одинадцятий вважати відповідно абзацами восьмим – дванадцятим.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють:

закони України «Про державну таємницю», «Про Національний банк України», «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними»;

міжнародні методологічні стандарти, викладені у керівництвах МВФ.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроєкту не потребує додаткових видатків Державного бюджету України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта не потребує проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення консультацій із Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта немає положень, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття Закону дозволить державним експертам Національного банку приймати вмотивовані рішення про віднесення інформації до державної таємниці (продовження строку дії раніше прийнятого рішення про віднесення інформації до державної таємниці, зміну ступеня секретності інформації, скасування раніше прийнятих рішень) у повній відповідності до положень статті 8 Закону України «Про державну таємницю».

Питання, які регулює проект Закону, належать до компетенції Національного банку України та Служби безпеки України. Проте оскільки Національний банк України та Служба безпеки України згідно із законодавством не є суб'єктами законодавчої ініціативи, законопроект підготовлено та подано на розгляд Кабінету Міністрів України Міністерством фінансів України.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 2026 р.